

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3 večji inzerati petih vrst Din 4.-, Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10351.

Po proučitvi ruskega odgovora:

Anglija in Francija bosta ugodili željam Moskve

Po proučitvi ruskega odgovora in izmenjavi misli sta se Francija in Anglija odločili, da ne bosta stavili novih predlogov, marveč bosta prvotni načrt vojaškega pakta revidirali po moskovski želji

LONDON, 7. junija. br. V političnih krogih zatrjujejo, da bo angleška vlada na svoji današnji seji, ki se sestane ob 11. dopoldne, sprejela odločilne sklepe glede stališča do ruskega odgovora na zadnje angleško-francoske predloge. Predsednik vlade Chamberlain je imel včeraj dolga posvetovanja z zunanjim ministrom lordom Halifaxom ter je zaslišal tudi zunanje-politični odbor ministrov. Sprejel je tudi političnega poslanca, s katerim je razpravljajal nad eno uro.

Vodilni člani vlade so po vsestranski proučitvi ruskega odgovora prišli do prepričanja, da predstavlja odgovor Moskve bodrihli dokument, ki daje polno upanje na

doseg skorajšnjega sporazuma. Listi napovedujejo, da bo angleška vlada sprejela ruske zahteve glede jamstva za baltske države in tako tudi v tem pogledu ustregla željam Moskve. K temu je po sodbi londonskega tiska v veliki meri pripomogel tudi nedeljski govornik kancelarja Hitlerja na zborovanju nemških bojnikov v Kasslu.

PARIZ, 7. junija. br. V dobro poučenih političnih krogih se doznava, da je bil večji del včerajšnje seje francoske vlade pod predsedstvom predsednika republike Leberuna posvečen proučevanju mednarodnega položaja. Zunanji minister Bonnet je podal obširen ekspoze, v katerem se je bavil zlasti tudi s stanjem pogajanj z Moskvo.

Kar se tiče pogajanj z Moskvo, se zatrjuje, da je bil opušen prvotni namen, da bi Anglija in Francija stavili Moskvi še nove predloge. Po izmenjavi misli med Parizom in Londonom sta obe vladi prišli do prepričanja, da predstavlja odgovor Moskve na zadnje predloge dobro osnovo za nadaljevanje pogajanj. Anglija in Francija bosta v par dneh poslali Moskvi novo noto, v katerih pa ne bosta stavili nikakih novih predlogov, marveč samo revidirali prvotni načrt v smislu želja, ki jih je izrazil Moskva v svojem odgovoru.

Kar se tiče jamstva za baltske države, je francoska vlada predlagala kompromisno formulo, ki bi zadovoljila želje Moskve in

stališče Londona. Jamstvo za te države bo dogovorjeno na tak način, da se baltske države v pogodbi ne bodo izrecno omenjale, da pa bo od Rusije zaželeno jamstvo kljub temu podano.

PARIZ, 7. junija. br. Francoski poslanik v Berlinu Coulondre je prišel včeraj na poziv zunanjega ministarstva v Pariz, da poroča o zadnjih diplomatskih dogodkih v Berlinu. Takoj po svojem prihodu v Pariz se je zglasil pri zunanjem ministru Bonnetu, kateremu je podrobno poročal o obisku jugoslovenskega kneza namestnika v Berlinu in o sklenitvi nenapadalne pogodbe. Nemčije z Latiško in Estonsko. Poslanik Coulondre ostane par dni v Parizu

Politični obzornik

Zanimivo dejstvo

Novosadski »Dan« je pred kratkim objavil članek »Čudno podudaranje«. Članek ki ga je napisal dr. Milan Budimirović izjavlja: »Nedavno je »Dan« objavil izvešček iz članka, ki je izšel v »Slovenec« o eventualni novi ureditvi naše države. V tem članku se navajajo tri navovine, srbska, hrvaška in slovenska. Ne dvomimo, da se bodo take kombinacije ponavljale vse do tlej, dokler se ne bo pristopilo k definitivni rešitvi tako zvanega hrvaškega vprašanja. Kako si zamišlja vodja hrvaške fronte dr. Maček teritorialno razdelitev novih upravnih edinic, ni znano ne ožji, ne širši javnosti, kakor se tudi sedaj še ne more niti približno poznati slike novih upravnih edinic. Zato ne bo brez interesa opozoriti na neko dejstvo, ki se marsikomu ni zdelo nič nenavadno, ki pa dobiva bode, v času, ko javnost ugiba, kakšne bodo bodoče nove upravne edince, poseben značaj in posebno obseležje... V zakonskem načrtu konkordata, ki ga je leta 1925 sestavil dr. Voja Janjić in proti kateremu je z vsjo odločnostjo nastopil pokojni Stjepan Radić, češ da je preklerikalno, so spadali pod beograjsko nadškofijo tudi vzhodni srez Srema (Irig, Ruma, Stara Pazova in Zemun), dočim je v načrtu konkordata leta 1935 spadalo samo mesto Zemun pod beograjsko nadškofijo. Ves vzhodni Srem, dasi je v neposredni bližini Beograda, je bil prideljen zagrebski nadškofiji... Nas tu ne zanima toliko porazdelitev škofij kot takih, kakor predvsem vprašanje, kakoj naj to porazdelitev gledamo s stališča sedanje politične situacije. Že takrat, ko je bil predložen prvi načrt konkordata, so njegovi avtorji izvedli takšno porazdelitev nadškofij, kakršna se danes navaja kot politična porazdelitev novih upravnih edinic. Avtorji konkordata iz leta 1935, oziroma 1937, v dobi največjega centralizma in unitarizma, so že takrat predlagali tako porazdelitev nadškofij, kakor da bi bili vedeli, da mora vendarle priti do sprememb glede politične ureditve države. Ne poznam pravih avtorjev konkordata, toda danes se že skoraj jasno očitava istovetne zamisli onega konkordata in bodoče politične porazdelitve države, čim bolj smo se oddaljili od uedinjenja, tem obsežnejši je bil konkordat tudi po svoji vsebini, a po teritorialni porazdelitvi se je tem bolj približeval bodoči sliki naše politične ureditve. To se pravi: avtorji konkordata so se zavedali in bili globoko prepričani o neizogibnosti onega, kar mora priti... Človek se danes, ko so karte odkrite, nekako čudi, da na to ni postal pozoren nihče izmed naših politikov.«

Pojasnitev pojmov

Listi in glasila vseh strank mnogo pišejo o socializmu, marksizmu, komunizmu in boljševizmu, a mnogo njih čitateljev nima niti pojma, kaj te besede pomenijo, in si jih zato čisto po svoje — večinoma seveda napačno — razlagajo. Da bodo naši čitatelji imeli v tem oziru jasne pojme, bomo te besede razotmačili. Socialno pomeni toliko, kakor družabno. Socialno misleč človek je tisti, ki ne misli samoapšno samo nase, marveč tudi na ostale člane človeške družbe. Med besedo »socialno« in »socialistično« je velik razloček. Socializem pomenja posebno gospodarsko obliko, ki ji je podlagla gospodarska skupnost. Socializem čisto imenujejo tudi marksizem, ker je bil Karel Marx eden izmed utemeljiteljev socializma. Socializem in marksizem sta torej istovetna pojma, kakor pomenjata isto tudi besedi »socialistično« in »marksistično«. Stranka, ki zastopa ideje socializma, se imenuje socialistična ali socialno-demokratska stranka. Njen cilj je, da postopoma uvede in uveljavi socialistično gospodarsko obliko in sicer potom evolucije, to je potom postopnega naravnega razvoja. Komunizem zahteva takisto gospodarsko skupnost, razločuje pa se od socializma po tem, da hoče svoj cilj doseči nasilnim putem, potom revolucije. Pa še drug razloček je med njima: socialistična gospodarska skupnost razdeljuje dobrine, t. j. vse, kar je za življenje potrebno, kakor živila, obleko, orodje itd. v sorazmerju z izvršenim delom, ki ga je posameznik opravil, komunizem pa razdeljuje dobrine enakomerno, ne glede na to, kakšno delo je kdo izvršil, ne glede na to, ali je kdo pridno delal ali pa lenuharil. Komunizem se je razvil iz socializma, je — rekli bi — radikalizirani socializem. Tudi v Rusiji so bili prvotno samo socialisti. Med njimi je prišlo do razkola in ena njih struja se je imenovala menševiki, druga pa boljševiki (po besedah menšje manj in boljšje več). Prvi so bili še kolikorotiko narodno usmerjeni, drugi so bili internacionalci, ki so narodnost zmetavali in skušali doseči in končno tudi dosegli svoj cilj nasilnim putem, z revolucijo. Beseda boljševik je torej istovetna z besedo komunizem.

Borzna poročila.

Carib, 7. junija. Beograd 10, Pariz 11.74, London 20.75, New York 44.75, Bruselj 75.375, Milan 23.30, Amsterdam 235.62, Berlin 177.60, Praga 15.125, Varšava 83.75, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Inserirajte v »Sl. Narod«!

Španija se bo pridružila nemško-italijanski zvezi

V Berlinu so se že pričela pogajanja z zastopniki španskega generalnega štaba

Berlin, 7. junija. e. V dobro informiranih krogih potrjujejo, da se v kratkem prične nemško-italijansko-španska generalna pogajanja. V Berlinu se mudi sedem španskih generalov in dva admirala, ki so prisostvovali sprejemu nemške prostovoljske legije Condor. Zatrjujejo, da imajo ti predstavniki pooblastilo generala Franca, da vodijo pogajanja s predstavniki nemške vlade in vojske. Vse kaže, da so se ta pogajanja že pričela. V Berlinu so prepričani, da se bo Španija tudi formalno pridružila nemško-italijanski vojaški zvezi.

Včeraj popoldne je Hitler priredil velik sprejem, kateremu so prisostvovali poleg španskih vojnih dobrovoljcev tudi nemški oficirji, ki so se udeležili španske vojne in v Berlinu se mučijo italijanski oficirji. Hkrati z vojaškimi in političnimi se vodijo tudi gospodarska pogajanja. Znano je namreč, da je direktor v uradu nemškega gospodarstva Wohltat v Burgosu in pričakujejo, da bo tam sklenil nemško-špansko trgovsko pogodbo. Snoči so trdili, da bo Hitler zapustil Berlin in odšel v Obersalzberg.

V splošnem obtožujejo politični krog admiralitete in njenega šefa lorda Stanhopa, da je ravnal ob priliki nesreče skrajno malomarno. Kakor je znano, se je podmornica »Thetis« ponesrečila na poizkušnji Podmornica še ni bila oficijelno priključena edinicam angleškega vojnega brodograja. Ko je admiraliteta izvedela o nesreči, ni poslala takoj izvežbanih strokovnjakov z

Dalekosežne politične posledice katastrofe podmornice »Thetis«

Prvi lord admiralitete Stanhope bo moral odstopiti — Njegov naslednik bo Winston Churchill

LONDON, 7. junija. z. V ponedeljek je imela angleška vlada konferenco, na kateri so razpravljali izključno o katastrofi podmornice »Thetis«. Na konferenci vlade, so podrobno proučili vse očitke javnosti in strokovnjakov, naperjene proti lordu Stanhopu. Javnost in strokovnjaki ter politiki zahtevajo demisijo lorda Stanhopa in obenem javno preiskavo, ki naj bi ugotovila, kdo je zakrivil tragedijo podmornice »Thetis«. Kar posebno obremenjuje lorda Stanhopa, je to, da je križaril z neko ladjo v bližini Liverpoola, ko se je nesreča pripetila. Čeprav bi lahko prekinil svojo vožnjo, tega ni storil, dasi so ga takoj obvestili o nesreči.

Na koncu je bila sprejeta resolucija, ki izraža željo, naj se zastopniki JUU v večji meri pritegnjejo k sodelovanju pri sestavi novih učnih načrtov in programov. Pouk na ljudskih šolah se mora bolj prilagoditi življenju in narodnim potrebam. Resolucija ugotavlja, da se je tudi pričela spreminjati politika napram JUU, kar bo zadovoljivo vplivalo na razpoloženje učitelstva, ki spoznava, da se njegova organizacija vendarle uvažuje. Učiteljstvo se nada, da se bo ta politika nadaljevala. Posebno skrb bo treba sedaj posvetiti

remorkerji in vsem potrebnim tehničnim osebjem na kraj nesreče, temveč je prva osebnina dela opravljala družba, ki je podpornico zgradila Remorkerji in tehnični admiralitete so prišli na kraj nesreče šele potem, ko je bilo že prepozno. Če bi admiraliteta intervenirala v tistem času, ko so bili reševalci družbe Cammel Laird na kraju nesreče, bi se morda posrečilo predeti jeklen oklep v onem delu podmornice, ki je mola iz morja. Splošno mnenje je, da bi morala admiraliteta to vsaj poizkusiti.

Chamberlain je na seji ministrskega sveta branil lorda Stanhopa, toda vse kaže, da lord Stanhope ne bo mogel ostati na svojem mestu. Splošna vlada prepričanje da bo za njegovega naslednika imenovan Winston Churchill, ki je bil že večkrat lord angleške admiralitete S tem imenovanjem bo Chamberlain ugodil tudi liberalcem in laburistom, ki že dolgo zahtevajo spremembo angleškega kabineta v tem smislu, da bi bil popolnoma »nacionalen«, kar bi se zgodilo z vstopom W. Churchilla

Zahteve in potrebe učiteljstva Zasedanje glavnega odbora JUU

Beograd, 7. junija. p. Te dni je zasedal glavni odbor Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Razpravljal je o vseh perečih vprašanjih, ki se nanašajo na učne načrte in programe ter na materialni položaj učiteljstva. Za zasedanje je vladalo po vsej državi veliko zanimanje. Zato je bila tudi udeležba polnoštevilna iz Ljubljane so se ga udeleževali Metod Kumelj, Jože Zupančič, Franjo Roš in Drago Zupančič. Na zasedanju so predsedniki sekcij podrobno poročali o prilikah v poedinih banovinah in o sklepih sekcijških skupščin. Vsi so izražali zahtevo po boljšem vzdrževanju šol, sklenjeno je bilo, da bo glavna skupščina JUU v Banjaluki od 19. do 21. avgusta.

Na koncu je bila sprejeta resolucija, ki izraža željo, naj se zastopniki JUU v večji meri pritegnjejo k sodelovanju pri sestavi novih učnih načrtov in programov. Pouk na ljudskih šolah se mora bolj prilagoditi življenju in narodnim potrebam. Resolucija ugotavlja, da se je tudi pričela spreminjati politika napram JUU, kar bo zadovoljivo vplivalo na razpoloženje učitelstva, ki spoznava, da se njegova organizacija vendarle uvažuje. Učiteljstvo se nada, da se bo ta politika nadaljevala. Posebno skrb bo treba sedaj posvetiti

sanaciji prilik v organizaciji sami, posebno v beograjski sekciji

Resolucija ugotavlja nadalje, da so bila proučena tudi gospodarska vprašanja Propagiralno se bo kreditno združništvo in učiteljska »Samopomoč«. Na zasedanju se je ponovno obravnavalo tudi položaj omoženih učiteljic nadalje vprašanje socialne zaščite dece. V tej stvari bo organizacija sodelovala predvsem z Unijo za zaščito dece, z Jugoslovensko žensko zvezo in z Zvezo zdravstvenih združenj.

Posebel je glavni odbor razpravljajal tudi o položaju učiteljstva v ekspaniranih krajih. Resolucija ugotavlja potrebo, da se posveti že iz nacionalnih ozirov šolam in učiteljem v teh krajih posebna skrb. Z resolucijo je bil nazadnje izvršni odbor pooblaščen, da ukrene vse potrebno za spremembo učnih načrtov in programov ter da v tem pogledu aktivno sodeluje s pristojnimi činitelji, da se posebej zavzame za zboljšanje materialnega in pravnega položaja učiteljic, da zastavi vse svoj vpliv na izvajanje personalne politike, od katere je treba v vsakem primeru izključiti neodgovorne strankarske činitele.

Rusija in Amerika

Washington, 7. junija. e. Predsednik Roosevelt je sprejel včeraj novega ruskega poslanika Umanskega, ki mu je izročil svoje poverilnice. Ob tej priliki je Umanski med drugim izjavil: V sedanjem mednarodnem položaju, polnem nevarnosti za splošni mir, kulturo in napredek, pomeni občutek medsebojnega prijateljstva med našima dvema narodoma velik in pozitiven uspeh. Zunanja politika moje države je globoko privržena ideji miru. Roosevelt je v svojem odgovoru naglasil, da bodo Zedinjene države vedno nadaljevale politiko sodelovanja za ohranitev miru in prijateljskih odnošajev med narodi.

Še 13 milijard za ameriško letalstvo

New York, 7. junija. i. V vsej politični javnosti pa tudi v mednarodnih političnih krogih je vzbudila veliko pozornost vest, da je predsednik Zedinjenih držav Roosevelt imenoval na Portorici admiralu Lya za guvernerja. Portorica je namreč sedež in središče ameriške obrambe v Karibskem morju. Veliko pozornost pa je vzbudilo tudi dejstvo, da je vojni minister za-

hteval v parlamentu odnosno pred odborom za narodno obrambo naknadni kredit 300 milijonov dolarjev (13 milijard dinarjev) za izpopolnitev ameriškega letalstva, naglašujoč, da je Amerika ogrožena tako na Pacifiku kakor na Atlantiku.

Italijanski prometni minister v Jugoslaviji

Beograd, 7. junija. e. Snoči je bil na čast italijanskemu prometnemu ministru Benitu in ostalim gostom prirejen banket na parniku Aleksander. Ko so gostje prišli na parnik je ta krenil iz pristanišča in ves čas banketa križaril po Savi. Beni je danes dopoldne s spremstvom odpotoval s posebnim vlakom v Sarajevo, kjer mu bodo priredili svečan sprejem.

Sportne novice

Beograd, 7. junija. e. Snoči je upravni odbor JNS razpravljajal o izjavi Haška, Hajduka in Gradjanskega, da ne žele sodelovati v borbah v nacionalni ligi. Sklenjeno je bilo, da se vsi trije klubi črtajo iz lige. Naš državni team, ki igra v nedeljo v Amsterdamu, je že odpotoval iz Beograda.

Zedinjene države se pripravljajo na svečan sprejem angleškega kralja

Danes popoldne bo angleški kraljevski par prispel iz Kanade v Zedinjene države

WASHINGTON, 7. junija. br. Prestolnica ameriških Zedinjenih držav se mrzlično pripravlja, da čim bolj svečano sprejme angleški kraljevski par, ki pride danes na oficijelni obisk. Na vseh poslopijih vihrajo ameriške in angleške zastave, Bela hiša pa je slavnostno dekorirana. Zunanji minister Hull je davi odpotoval v Bufalo, kjer bo pri Niagarskih slapovih v imenu predsednika Roosevelta prvi pozdravil angleškega kralja in kraljico in ju spremil v Washing-

ton. Hulla spremlja tudi angleški poslanik v Washingtonu. Ogromne množice so prihitele z vseh strani v Washington in k Niagarskim slapovcem, da pozdravijo angleška suverena na ameriških tleh in na ta način manifestirajo čvrsto povezanost ameriške in evropske demokracije. Ameriški tisk objavlja obširne pozdravne članke in podčrtava ogromen politični pomen tega obiska.

Za strel na vojvodinjo Kentski — teden dni zapora!

Domnevni atentat razjasnjen — Streljal je iz objestnosti neki ključavničarski pomočnik

London, 7. junija. br. Domnevni atentat na vojvodinjo Kentsko, ki je včeraj hudo razburil vso angleško javnost, je policija hitro razjasnila. Po uradnih ugotovitvah je bil oddan strel v trenutku, ko je vojvodinja Kentska na Belgrave Squaru vstopila v spremstvu dvorne dame v svoj avtomobil. Vojvodinja sama niti opazila ni, da je nekdo streljal na avtomobil in je zato izvedela šele potem, ko se je že vrnila domov. V bližini se mučijo policisti stražnik je slišal strel in opazil, kako je takoj za tem skušal neki mlajši moški pobegniti na kolesu. Dal je takoj alarm in so policisti na motorjih begunca zasledo-

vani in prijeli. Ugotovili so, da je to ključavničarski pomočnik Vincent Lolar, po rodu Anglež, ki se je šele pred tremi tedni vrnil iz Avstralije, kjer je živel več let. Pri zaslišanju je izjavil, da ni imel namena izvršiti kakšnega atentata, marveč da je streljal iz gole objestnosti. Bil je zelo vesel, ko so mu povedali, da streljanje ni imelo nikakih hujših posledic ter da ni bil nihče ranjen. Policija ga je izročila sodišču, kjer so ga zaradi neprevidnega ravnanja z orožjem in ogoznanja življenja obsodili na teden dni zapora. Po prestani kazni bo izgnan iz Londona.

Uprava Sueškega prekopa ostane v rokah Anglije in Francije

Občni zbor družbe je odklonil italijanske zahteve po pritegnitvi Italije v upravo družbe

Pariz, 7. junija. AA. Včeraj se je vršil letni občni zbor družbe Sueškega prekopa. Predsednik upravnega odbora markiz de Voguier je v svojem govoru naglasil odlično stanje prekopa ter dejal, da so bili srečni rezultati doseženi samo zaradi politike razumevanja, s katero se ustvarja pravico ravnateljstva med raznimi interesi, ki prihajajo v poštev. Upravni odbor je nadaljeval to svojo politiko ter se ni bal niti najmanj kritike, ki se pojavlja v današnjem motnem času. Družba se sedaj trudi, da se ohrani ugodna dividenda na eni ter zmanjša tarifa na drugi strani tako, da se spravijo v sklad interesi delničarjev in lastnikov ladij. Kar se tiče sestave upravnega odbora je predsednik naglasil, da o tem sklepa samo lahko družba. Sueški prekop se nahaja na egiptskem ozemlju in ni zato prav nič neprirodno ako je egiptska vlada zampala upravo kanala privatni družbi. An-

glija, je dejal predsednik upravnega odbora na kraju, je med največjimi delničarji, toda največje število delnic pripada francoskemu kapitalu. Očitno izvira obveznost angleške in francoske vlade, da brani prva svoje interese, druga pa interese svojih državljanov. Obe vlad i izpolnjujeta to svojo obveznost z odločnostjo ter jima zaradi tega izražamo priznanje. To nam narekuje da daljevati svojo pot, ne da bi menjali pravila družbe in ne menec se za prazne pretnje in krivične kritike.

Italijanski veleposlanik pri Halifaxu

London, 7. junija. o. V diplomatskih krogih je zbudilo pozornost, da se je danes italijanski veleposlanik Grandi mudil celo uro v zunanjem ministertvu.

Maribor in jetika

Neobhodno je potreben zadosti velik oddelek za pljučno bolezen

Maribor, 6. junija. Znano je, da je v Mariboru močno razširjena jetika, tuberkuloza, najkrušnejša morila našega naroda. Maribor je pač industrijsko mesto. Bolezenski delež ljudi, ki delajo po tovarnah, je pač predvsem jetika. Znano je tudi, da Maribor ogromno žrtvuje za borbo proti jetiki. Dobri ljudje, ki vodijo pokret protituberkulozne lige, pripravljajo gradnjo protituberkuloznega azila v Mariboru. O žrtvah Mariborčanov prepičuje tudi vsakoletni uspeh protituberkuloznega tedna, ki ga Maribor z vso temeljitostjo pripravlja in upošteva.

O vsem tem, kar je Mariboru še treba za uspešno borbo proti jetiki, je temeljito razpravljalo ob priliki oficijelne otvoritve protituberkuloznega tedna vodja protituberkuloznega oddelka v tukajšnji splošni bolnici dr. Radšel. Tuberkuloza zahteva od nas, tako je naglašal referent, najhujši tribut, ker si najraje izbira svoje žrtve med mladino. Slovenci smo prerano izgubili zaradi tuberkuloze Jurčiča, Kersnika, Gestriana, Krilana, Kusovela, Grohjarja itd. Med Hrvatst so prerano usahnili zaradi tuberkuloze Stanko Vraz, Avgust Senoa. Krajčević in drugi, med Srbi Njegoš, Radičević itd.

V borbi proti jetiki mora biti zmaga popolna. Ne smemo biti zadovoljni s prvimi uspehi. Borbo je treba voditi do zmago-slavnega konca. Profilaksa in zdravljenje sta oni sredstvi, ki lahko najodločilneje pomagata v naši borbi proti tuberkulozi. Lažje je bolezen preprečiti kakor pa zdraviti. Smisel tega preprečevanja je v tem, da pazimo, da pride čim manj ljudi v dotik z bacilom jetike. To dosežemo s tem, da zместimo bolnike po bolnišnicah ali zdraviliščih. Zdravljenje tuberkuloze pa smatramo danes žal kot privatno zadevo. In vendar gre za stvar, ki globoko in usodno posega v interese celokupne javnosti.

Ce hočemo voditi borbo, potem moramo pregledati naše položaje, moramo preuči-ti »fronto«. Tu imamo naše številne dispen-zerje, ki jim stojijo ob strani naši zdravni-ki, ki jim pripada važna naloga, da bole-zen, ki jim povzroča, ob samem delu na tej

fronti pa smo pozabili na zaledje, na eta-po, ki ji tudi pripada pomembna naloga v protituberkulozni borbi. Tukaj gre za za-hatvo, da se vsakemu tuberkuloznemu v akutnem stadiju njegove bolezni prekrbi-ti bolniška postelja. Če se nam posreči za-gotoviti ustrezno število postelj, potem je bitka dobojevana. Če je dovolj postelj na razpolago v primerih drugih bolezni, po-tem morajo biti na razpolago tudi za tu-berkulozo. Vsi se veselimo od srca, ako čujemo tu in tam, da grade kje nov ana-torij, nov prizidek. To je vse lepo, toda s tem še ni premaknjeno z mrtve točke vprašanje preskrbe bolnih na pljučih. Vemo, kako dolgo je treba trkati in čakati na sprejem. Toda mi potrebujemo postelje, ki morajo biti dostopne takoj, ne da bi bilo za to potrebno vlaganje prošelj in ne da bi bilo potrebno dolgotrajno čakanje. Kaj nam pomaga diagnoza, če ni predpogov-ov za potrebno zdravljenje? Pomagati more edino zadostno število postelj v naših bol-nižah, predvsem v krajih, kjer so zaradi razmaha industrije podane predpostavke za usodno širjenje tuberkuloze.

Za Maribor je posebne važnosti vpraš-je zadostno velikega oddelka za pljučno bolezen. Maribor je postavil s svojo protitu-berkulozno ligo temelje sedanjemu odseku. Privatna potudca v Mariboru služi lahko kot poučen primer, kaj lahko dosežemo z dobro organizacijo, toda potrebe rastejo, novi problemi nastajajo. Upati je, da bosta mariborska javnost in z njo protituberku-lozna liga razumeli ključ časa, ki nam vele-va, da pričnemo misliti na akcijo za gradn-jo novega oddelka za pljučno bolezen. Ma-riborčani žrtvujejo ogromno za zatiranje jetike. Še nov, velik napor, pa bomo ustvari-li nekaj, na kar bomo lahko ponosni. S preskrbo zadostnega števila postelj za tu-berkulozo bo konec današnji revščini, bo pa tudi konec izgovorom, češ da se kdo ni mogel pravočasno zdraviti.

Ko bomo zasedili prvo lopato za temeljni kamen novi bolnišnice, ne bo več daleč čas, ko bomo vsemu protituberkuloznemu po-kretu pri nas ustvarili trajne temelje.

Jutri največja mariborska senzacija

Nogometni derby mariborskih novinarjev in gledaliških igralcev

Maribor, 7. junija. Mariborčani se silno zanimajo za jutrišnje zgozborne dogodke na Železničarje-vem igrišču. Točno ob 5. popoldne se bo, sta sprotijela zgozborni ekipi mariborskih gledaliških igralcev ter mariborskih novi-narjev. Ekipi sta tem zanimivejši, ker se giblje amplituda teže posameznih nasto-pajočih od 48 kg pa do 117 kg. Geslo, pod katerim nastopajo mariborski novinarji je »cenzura«, geslo mariborskih gledaliških igralcev pa »kritika«. Niso izključena presenečenja, saj se bo morebiti ta ali oni novinar v višini zgozborne aktivnosti spo-zabil k običajnim poklicnim beležkam. Ta ali oni gledališki igralec pa bo morda kar zaigral kakor svojih najboljših vlog, med-tem ko bo zoga gladko jadrala proti nje-govi glavi.

Pred pričetkom tekmovalja bo prome-nadni koncert, pri katerem bo neumorno svirala godba »Dravec«. Otvoritveni strel bo sprožila naša priljubljena pevka ter igralca gđ. Jelka Igljčeva. Postavi obeh močev sta naslednja:

Gledališki igralci: vratar J. Skrbineš, označen na plakatih kot »Hamlet«, desni branilec Pavle Kovič kot »Bučac«, levi branilec Manoševski kot »Boccaccio«, desni krillec Blaž kot »Divji lovec«, srednji krillec Anžlovar kot »Graf Luna«, levi krillec Nakrst kot »Slehernik«, Košuta kot »general Rodrigo«, Verdonik kot vitez Blečica, Harastović kot plemenič Muha, Košič kot »Norec«, Crnobori pa kot Orsi-no. Košuta je desno krilo, Verdonik des-

na zveza, Harastović srednji napadalec, Košič leva zveza, Crnobori levo krilo. V rezervnem moštvu ekipe gledaliških igral-cev je Grom (Herman Celjski), Jože Kovič (Trufaldino), Herzog kot direktor muzi-ke.

Zgozborna ekipa mariborskih novinar-jev je sestavljena takole: vratar F. Zebot (zlati Franček), desni branilec Golob (tank), levi branilec dr. F. Vatovec (sin-ko debelinko), desni krillec Koren (rake-ta), srednji krillec Voglar (Tedi), levi kril-lec Dolanc (lokomotiva), desno krilo Si-monič (šimek ha-ha), desna zveza Se-kolec (profesor z lučko), srednji napadalec Kopic (strela z jasnega), leva zveza Do-lar (Jaroslav edini), levo krilo Brajič. V rezervnem novinarskem moštvu so V. Spindler (ata), Knaflič (samotni volk), Gerželj (ljudski tribun) in Potrč (litera-rad).

Zanimivo je, da bodo nastopili poleg obeh ekip tudi samaritanke, ranjenci, na-takarji, tiskarji, in kolporterji. Triumfalni prihod in odhod obeh zgozbornih ekip bo ob bojevitih zvokih znanega gladiato-rskega marša. Razen tega bo še nesteto drugih prilik za zabavo ter razvedri-lo. Mariborčani bodo gotovo s svojo udeležbo znatno podkrepili pokojniški sklad novi-narjev ter gledaliških igralcev, saj je ti-sti dobiček tega svojevrsnega srečanja namenjen tudi svrhi. Prodaja vstopnic za to viteško igro je pri »Putniku«. Jutri popoldne na stadion SK Železničarja ob Tržaški cesti!

Mariborske in okoliške novice

— Zivahna gradbena sezona. Tvrška Hutter & drug gradi v Motherjevi ulici 38 enonadstropno pisarniško postopje, ki bo stalo 870.000 din. Krojaški mojster Vik-tor Kos zida v Betnavski ulici 59 enonad-stropno stanovanjsko hišo in znanajo gradbeni stroški 250.000 din. — V Erjav-čevi ulici 14 gradi upokojeni železničar Ivan Kovač enonadstropno stanovanjsko hišo. Gradbeni stroški 348.000 din. Urad-nik mestnega pogrebnega zavoda Ivan Maurič zida v Dalmatinovi ulici 15 vi-so-kopritično stanovanjsko hišo, ki bo stala 115.000 din.

— Posestne spremembe. Posesnik An-drej Oset je prodal trgovcu Jakobu Kunt-nerju stavbišče in hišo na Tržaški cesti 86 za 147.500 din. — Mestna občina ma-riborska je kupila ob posestnika Franca Bacha pritlično hišo v Stolni ulici 12 za 185.000 din. — Jernej Čebul je prodal zasebnici Dušani Vukičevi parcelo in stanovanjsko hišo v Bolfenkovi ulici 4 za 160.000 din. — Trgovec Maks Kern iz Va-raždina je prodal obratovitosti Mirku Selu parcelo v magdalenskem predmestju za 70.000 din. — Železniški uradnik Alojz Kolob je kupil od predelavca Josipa Jus-tina 545 kv. m veliko parcelo v magda-lenskem predmestju za 15.260. — Od mestne občine mariborske pa so kupili parcelo v magdalenskem predmestju: Per-narič Franjo 740 kv. m za 16.280 din. Viktor Kos 751 kv. m za 22.530 din. He-lena Habjanič 761 kv. m za 22.830 din. Pavel Penko 703 kv. m za 15.466 din. In Maks Pasecky 893 kv. m za 19.646 din.

— Posestnica Ivana Sibold je prodala Ani Zelovi 410 kv. m veliko parcelo v magda-lenskem predmestju za 31.000 din. — Zvrstnik državnih železnic Mihael Dom-mer je kupil od posestnika Ivanke Ja-kličeve stavbišče in stanovanjsko hišo v Betnavski 61 za 180.000 din.

— Kopalniško zdravljenje invalidov. V smislu raspisa ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje bo tudi letos kopalniško zdravljenje vojnih invalidov. In-validi, ki se zanimajo za to zdravljenje, naj se javijo čim prej v mestnem voja-skem uradu na Slomškovem trgu št. 11, pritličje, soba št. 4, kjer dobijo točnejša svetočila.

— Orožniška odlikovanja. Z zlato ko-lajno za vojaške vrline sta bila odlikova-na orožniška kapetana I. stopnje Davorin

Mavrič, poveljnik orožn. č. v Mariboru ter Rajko Vatovec, poveljnik orožn. č. v Murski Soboti. S srebrno kolajno za vestno služ-bovanje pa so bili odlikovani: poveljniki orožniške postaje na Tezmem Alojzij Ba-ječ, poveljniki orožniške postaje v Radva-nju Stefan Tkalič, Franc Cizelj od Sv. Lenarta, Alojzij Kacičnik od Sv. Marjete, Matija Danelič iz Mežice in Jurij Kara-pandža iz Javnika.

— Odlikovani dijaki. Francoski konzul-arni agent v Mariboru dr. V. Rapotec je razdelil nagrade dijakom ter dijakinjam tukajšnje realne ter klasične gimnazije, ki so pokazali letos najlepše uspehe v znanju francosčine. Na realni gimnaziji je prejela srebrno kolajno osmošolka Aleksandra Kotnik, bronasto kolajno pa osmošolka Hubert Bender in Uroš Domi-celj. Knjižna darila so prejeli: osmošolci Mirosliava Viher, Amalija Kester, Fran-jo Geč in Jurij Kolenc, sedmošolca Du-šan Zavadlav in Ziva Fornaržič, šesto-šolca Franc Kokol ter šestšolki Silva Kot-nik in Elizabeta Herman. Na klasični gim-naziji je prejel srebrno kolajno sedmoše-lec Ernest Gračner, bronasto kolajno pa osmošolka Lilijana Barle in šestšolca Franc Plemenitič. S knjigami so bili na-grajeni: osmošolca Janez Krepf, sedmo-šolca Janez Kovačič, šestšolca Anton Rajšp, šestšolca Franc Kores, sedmoše-lec Bogdan Pogačnik, petošolca Ladislav Ziger, sedmošolca Maks Pitino, šestšo-lec Janez Kajba, petošolca Dragotin Škale in četrtošolca Alojz Frančič.

— V Mariboru pramikanje javnih strani-šč. V »Del. polit.« št. 64 beremo: Na Glavnem trgu, kjer je središče vsega pro-meta, se domačini in tuji v potrebi za-man osirajo, kam bi se mogli zateči. — Pred dobrim letom so zasuli javno strani-šče in objubil, da bo v kratkem zgraje-no novo, česar pa do danes še nismo do-čakali. Isto je tudi s tako napravom pred glavnim kolodvorom. Pred leti so se vršila neka pogajanja z železniško upravo, da bi se zgradilo pod rampo pred glavnim kolodvorom moderno javno stranišče, ki bi imelo v gornjem delu tudi prodajne pa-viljone. Obetalo se je, da je zadeva že skoraj rešena in da se bo v kratkem za-čelo zidati. Stvar pa je potem zaspala in tako v tem osiru še do danes ni ustrezno številnemu občinstvu, ki prihaja na ko-lodvor. Vraj teh dvoje-stranišč naj bi

mestna uprava skušala čim prej posta-viti, podreti pa naj pusti one škandaloz-ne lesene barake na Vodnikovem trgu in Meljaki cesti, ki smrdijo že od daleč in našemu mestu nikakor niso v okras.

— K Sv. Jerneju nad Muto! Jutri pri-redi mariborska podružnica SPD izlet na Kozjak k Sv. Jerneju nad Muto. Poleg Pankraca, Sv. Duha in Kaple slovi po le-poti in zanimivosti kraja tudi Sv. Jernej nad Muto. Vrnitev po Bistriški dolini do Trbojn, odhod z večernim vlakom v Ma-ribor.

— Nočne lekarniške službe imata te-koči teden Maverjeva lekarna v Gosposki in Vaupotova lekarna na Aleksandrovi ce-sti.

— Mariborski trg na Telovo. Ob priliki jutrišnjega praznika se premesti živilski trg iz Strossmajerjeve ulice na Vojašniški trg. Tudi gornji del Vodnikovega trga se izprazni. Branjevske pridejo z Glavnega na Rotovski trg.

— Matična vest. Glasbena matica v Ma-riboru obišče 18. junija našo mejo. Okrog 60 pevcev bo pelo naše lepe pesmi pri Mariji Snežni, Cmureku, Gornji Radgoni, Radencih in Ljutomeru. Naj bi naša lepa pesem čim bolj razveselila in dvignila na-še obmejno ljudstvo.

— Služkinja z letalom k operaciji. Ne-ka tukajšnja služkinja si je po nesrečnem naključju zapčila igračo-letalo v prst. Z igračo vred se je morala zateči v bolni-co, kjer so ji s pomočjo operacije odstrani-li igračko iz roke ter jo nato oddali v domačo oskrbo.

— Pes je odgriznil nos 21 letnemu hlan-cu Silvestru Suncu iz Zgornjih Hoč. Sun-ca so prepeljali v bolnico.

— Razine drobne. Z vrela vodo se je ob-čutno opekla služkinja Bernarda Filipič iz Aleksandrove ceste. Zatekla se je v bol-nico. — Drobec železa je priletel v oko 31 letnemu ključavničarju državnih želez-nic Filipu Primcu iz Hoč. Primcu je rani-lo desno oko. — Večjo količino perila in zlato ovratno verižico so odnesli iz stano-vanja Hedvike Heričeve iz Vatove ulice št. 1. Heričeva je oškodovana za 600 din. Policija poizveduje za storilca. — Ucenki Jožici Zagorskovi iz Vojašniškega trga 2 je ukradla spretna žeparka robc, v kate-rem je bilo nekaj drobiža in zlat prstan. Policija je tatice že na sledu. — Na križi-šču Kacijanjarjeve in Motherjeve ulice sta trčila skupaj neki motociklist ter kole-sar Anton Vidovič iz Loke pri St. Janžu na Dravskem polju. Vidovičovo kolo je po-polnoma zdrobljeno.

— Rabuka na Glavnem trgu. V ranih urah je nastal na Glavnem trgu med sku-pinami, ki sta se slučajno srečali, divji bojni metez. Beseda je dala besedo, nastal je vik in krik. Sledilo je razburljivo fizično obračunavanje. Padale so bunke na le-vo ne desno, bojni hrust in tršč je pre-dramil bližnje stanovalce, dokler ni poli-cija zajela bojevitcev ter jih odpeljala na stražnico, kjer so morali objubiti, da se bodo temeljito popobiljali.

— Povožena. Na banovinski cesti pri Tolstem vrhu je osební avtomobil povozil delavčevno ženo Marijo Glavar. Odpremili so jo v bolnico.

— Tihotapske zadeve. Smarješki orož-niki so zajeli nekoga Srečka B., pri ka-terem so našli večjo količino saharina in vžigalnikov, ki izvirajo od tihotapstva. Blago so Srečku B. zaplenili. Kazen bo precej občutna.

— Betnavske izkopanine. Pri Betnavi so nedavno izkopali tri okostnjake in sicer na mestu, kjer so že svojčas izkopali raz-ne predmete. Potem so našli krsto. Vče-raj so izkopali drugo krsto, ki jo bodo te dni odprli v tukajšnjem muzeju.

— Pobreške novice. Skropljenje naše Pobreške ceste tvori leto za letom pro-blem case. Kakor čujemo, bo letos zade-va zadovoljivo urejena, tako da bodo zdra-vovali ceste do pokopališča. Četudi smo včasih skeptični, pa vendarle upamo, da bodo pričeli v kratkem s skropiljenjem.

— Pobreške novice. Pred tremi leti je nekdo objubil lepo vsoto pet milijonov kot prispevek za gradnjo mostu. Po ob-ljubi pa je ostalo vse lepo tiho, le neka-teri te objube nismo pozabili. Tudi ve-mo, da imamo odsek za gradnjo mostu, ki pa se je v treh letih sestal menda sa-mo enkrat. Mislimo, da nas bodo do jeseni zopet osrečili s tako obljubo, morda se sestane tudi odsek.

— Tezemske novice. Srebrna poroka. V nedeljo sta obhajala v krogu svoje druž-ine srebrno poroko ugledna zakonca Mar-tin in Neža Jurkovič. Številni znanci in prijatelji izrekamo najprijetnejše čestitke z željo, da doživita čila in zdrava tuji zlato poroko.

— Odlikovanje. Za vestno službovanje je bil odlikovan s srebrno kolajno orožniški komandir g. Bajec Alojzij. Čestitamo!

— Domačije gorijo. V Šikolah sta zgor-e-li hiši posestnikov Ivana Draškoviča ter Antona Kušarja. V Zgornjem Peterju na Dravskem polju je zgorela gospodarsko poslopje posestnika Drevenška. — V Spod-nji Polskavi pa je zgorela stanovanjska hiša železniškega uslužbenca Ivana Dre-va. Ogenj je nastal radi slabega dimnika.

Mariborsko gledališče

Sreda, 7. junija ob 20. št. 72. Red B. Zadržje. Zaključek gledališke sezone. Zaočanki na gledališkem abonmaju.

Vsi, ki svojih zaostalih obrokov za gleda-liški abonma ali bloke doslej še niso po-ravnali, se naprošajo, naj to store do 10. t. m., ker mora ob koncu sezone tudi gle-dališka uprava urediti svoja plačila.

— Huda prometna nesreča. Maribor, 7. junija. Včeraj popoldne okoli pol 5. se je ripe-tila v Vetrinjski ulici v višini kavarne Grajskega kina težka, usodna prometna nesreča. Iz Jurčičeve ulice je privozil na-mreč ob tem času proti Grajskemu trgu osebni avto. Pred kavarno Grajskega kina je stal 4 kolesni voziček, ki je zavzema-l tretjino ceste. V tem hipu pa se je pri-peljal z Grajskega trga po Vetrinjski uli-ci 16 letni mehanični vajence Ljubo Trop iz Betnavske ulice. Trop se jo hotel iz-ogniti vozičku, pa je zavozil preveč na le-vo. Revček je priletel s kolesom v avto. Z glavo je razbil luč, vrglo ga je preko ce-stišča, kjer je obležal ves v krvi. Ubogi Trop je dobil hude poškodbe na glavi. Presekalo mu je nos, prednji del kolesa je popolnoma zdrobilo. Tudi ušesa so hudo poškodovana. Reševalci so ga prepeljali v bolnico, kjer so mu zdravniki nudili prvo pomoč. Dogodek je privabil številno občinstvo, ki je po svoje komentiralo vzroke usodne prometne nesreče. Pone-srečevanje stanje je resno.

Nesrečne naše ceste...

Ljubljana, 6. junija

Prejeli smo: Ker zadnje čase nekateri precej govore in pišejo o tujskem prometu, naj omenim zanimiv primer, ki bi moral zanimati vse pospeševalce tujskega prometa.

Nedavno sem bil v tajništvu Avtomobil-kega kluba priča za naše razmere zelo značilnega dogodka. Neki Berlinčan se je pripeljal z avtomobilom od Maribora z namenom, da obišče za dalje časa naš proslavljeni Dalmacijci. Bil je, kakor je pripovedoval, sino navdušen za našo ri-vierio in se je v duhu že kopal nekje pri Dubrovniku, toda čim dalje je »prodiral« v našo ljubo deželo, tem bolj ga je mine-valo navdušenje, kopal se je pa samo še v potu svojega obraza. »S tanki bi se sloz,« je dejal, »z avtomobilom pa nikakor nee. Ko so mu uradniki v tajništvu povedali, da so pri nas skoraj približno povsod ena-ke ceste, ga ni moglo odvrniti več nobe-no prigravarjanje, da bi se ne odpeljal po najkrajši poti proti Planini, odkoder drže

k morju lepe ceste. Dejal je, da je sicer naša država prekrasna, toda da so vse te krasote nedostopne.

Bil sem zelo presenečen nad vsem tem, toda še bolj sem se začudil, ko so mi po-vedali, da je to že stara pesem in da se mnogo voženj v našo lepo Dalmacijo kon-ča v Planini pri Rakeku. Kljub temu so še med nami optimisti, ki pravijo, da bo kmalu konec naše cestne mizerije, saj so letos začeli na pristojnih mestih pobira-ti prispevke za cestni fond po dveh raz-ličnih uredbah za isti namen. S tem de-narjem bodo baje kmalu začeli graditi ce-ste, pravijo optimisti, in vseh koncih in krajih. Mnogo pa je tudi pesimistov in nekateri med njimi pravijo, da bi bilo morda dobro tudi pobirati prispev-ke za druge namene, na primer za razdi-ranje cest, kajti ko bodo naše ceste tak-šne, da bo moral ostati pri nas vsak, ker se ne bo mogel več odpeljati po njih, bo-čo tudi služijo našemu tujskemu prometu. To pa je vsekakor potrebno!

Poslanstvo studenškega Sokola

V 20 letih je preobrazil nacionalno lice Studencev

Studenci, 6. junija.

Studenčani se dobro zavedamo, kaj je storil Sokol za nacionalno preobrazbo naših Studencev. Dobro vemo, kakšne prilike so bile v našem izrazito delavskem predmest-ju pred vojno in med vojno. Bilo je treba globoko zaorati, da so se razmere spre-menile, temeljito preudragičile. K temu je pripomogel predvsem naš studenški So-kol.

Pred 20. leti so zavedni Sokoli, njim na čelu nepozabni pokojni Anton Hren, usta-novili v Studenčih sokolsko društvo. Zde-lo se je, ko da je ta pobuda vendarle ne-koliko preuranjena. Toda kmalu se je po-kazalo, kaj premore goreča vna, vztraj-na volja. Sokolska misel je zajela pred-vestm mladino, ki se je po Tyrševih smer-nicah oblikovala v novem nacionalnem ter sokolskem duhu. Studenški Sokol si je s svojim vzornim delovanjem priboril slo-ve, ki sega preko meja naše ožje domo-ovine. Marljivo sokolski delavci so pri-jeli za delo. Napredovala je telesno kul-turna vzgoja. Studenška odrska sokolska družina je zaslovela ob naši meji s svo-jiimi uspešnimi predstavami, studenška so-

kolska knjižnica se je sijajno razvila. Vse panoge sokolskega delovanja so beležile, vidne uspehe.

To delo se je nadaljevalo po smrti po-kojnega A. Hrena, ko je prevzel vodstvo studenškega Sokola neutrudno delavni br. Ciril Hočevar. Bogata je bilanca tega do-drobnega, široko in globoko uravnane-ga delovanja, s katerim se lahko ponaša studenški Sokol ob 20 letnici svojega obstoja ter razvoja.

V četrtek 8. t. m. bomo proslavili Studenčani 20-letnico studenškega Sokola. Dopoldne bodo na letnem telovadišču studenškega Sokola skušnje za popoldanski nastop. Ob pol 3. bomo pozdravili sokols-ko povorko, ki se je udeležijo tudi člani mariborskih sokolskih društev. Priprani smo, da se bo ob tem jubilejnim slavlju ponovno izpričala moč in vrednost studen-škega Sokola.

Ob 20 letnici živavega, neutrudnega so-kolskega prizadevanja čestitamo studen-škemu Sokolu k velikim uspehom, k po-membnemu poslanstvu, ki ga je izvršil v nacionalni preobrazbi naših Studencev.

Iz Ljutomera

— Sokolski kino. Sokolski kino v Lju-tomeru bo predvajal na dan telovadnega nastopa, to je 11. junija ob 13.30 film »Oj, leti sivi Sokolec«, ki ga je izdelal so-kolski savez. Film nam prikazuje življe-nje v sokolskem taboru na Bledu. Vstop-ina znaša za osebo 2 din, za deca po 1 dinar.

— Stevilni plazovi po deževju. Zaradi neprestanega deževja v preteklem tednu se je začela po naših goricah na več kra-jih vdirati zemlja s trto in zasajenimi sa-dovnjaki vred. Tako so nekatera par let stara drevesa lepo pokonci stoječa odpo-tovala celih 10 do 20 m daleč navzdol. Tu-di v vinogradih so bili številni plazovi. Nezasajena zemlja se je poglobila za več-je daljave ter ponekod zasula tudi ceste.

— Dober promet. Na novi avtobusni progi Maribor-Ljutomer, ki je bila ne-davno otvortena, je bil do danes zelo za-dovoljiv promet ter je avtobus skoraj ve-dno nabito poln. To nam ponovno potrju-je dejstvo, da je bila ta proga nujno po-trebna.

— Kap ga je zadel. Dimnikarski po-mochnik Polak Vinc je pred dnevi splezal v dimnik, da bi ga očistil. V dimniku ga je zadel kap ter je bil takoj mrtev. Za-puščta ženo s sedmimi otroki.

— Iz državne službe. Upokojeni sta učiteljici Franja Lupša in Jožica Osterc, ki sta službovali dolgo število let pri Mali Nedelji. — Za pomožno poštno manipu-lantko na ljutomerski pošti je postavlje-na Neža Pečar.

— Sokolski telovadni nastop. Na ne-deljskem ljutomerskem sokolskem nasto-pu ne bo okrožnih tekem. Na sporedu je samo nastop in to po naslednjem sporedu: ob 9. skušnje dece in naraščaja, ob 11. skušnje članstva, ob 16. pa javen telovad-ni nastop.

— Občni zbor selekcijskih društev za simodolsko govedo. V preteklem tednu je bil v Ljutomeru občni zbor zveze selekcijskih društev za simodolsko govedo. Ob-širna poročila so pokazala delavnost te-važne gospodarske panoge Za predsednika je bil izvoljen inž. Fran Mikuš, ravnatelj rakičanske kmetijske šole, v odbor pa so bili poleg drugih izvoljeni še stuhec An-ton iz Logarovec, Rezonja Stefan iz Lut-terev, v nadzorni odbor pa poleg drugih tudi Tomaž Bobjnar iz Strojce vasi. Zve-za bo priredila tudi letos premovanje pie-menske živine, nakar bo najboljšje ocenje-na živina razstavljena na Prekmurškem tednu in sicer 25. junija v Murski Soboti.

Izpred sodišča

Maribor, 6. junija. V Mariboru je imel pred leti 35letni elektrotehnik Gavro Komnenič skupno z nekim svojim tovarišem obrt za postavl-jevanje strelovodov. Komnenič je moral č-estokrat na potovanje, da pridobi za svoje podjetje stranke. Tako se je tudi meseca maja 1935 podal k sv. Miklavžu pri Or-možu, kjer je popravil strelovode. Ob tej priliki se je zgledal tudi v tamkajšnjem župnišču ter se seznanil z župnikom An-zelem Polakom, ki je Komneniča priporo-čil nekaterim župljanom. Na ta način je dobil Komnenič precej dela. Čez par dni pa se je Komnenič pritoževal, da kljub precejšnemu delu malo zasluži in da ga njegov tovariš izkorišča. Izrazil je željo, da bi se tovariša kompanjona znebil. To bi bilo mogoče le takrat, ako bi Komne-nič dobil avto in potreben denar za nakup surovin. Ko je Komnenič opazil, da mu je župnik Polak naklonjen in da razpo-laga z znatnimi denarnimi sredstvi, ga je Komnenič naprosil, naj mu posodi večjo vsoto denarja, da bi se osamosvojil. Ob-ljubil je, da bo župniku denar takoj vr-nil, čim bo nekaj zaslužil. Ker je župnik dobil vtis, da ima opravka s solidnim obrtnikom, mu je zares izročil zahtevano vsoto 26.000 din.

Bilo je to 16. junija 1935. Po preteku meseca dni je začel Komnenič odplačevati župniku Polaku svoj dolg in je v 4 obro-kih poplačal skupno 2.200 din. Zadnji de-

nar je župniku izročil 22. septembra. Od-tlej pa se ni več zgledal. Župnik se je se-veda pričel zanimati za svojega dolžnika in se je pripeljal v Maribor, kjer pa je zvedel, da je Komnenič neznan kam po-begnil. Zaradi tega je napravil župnik Polak kazensko ovadbo in so oblastva Komneniča skoro 4 leta iskala. Naposled so ga našli. Prepeljali so ga v Maribor.

Zadeva je imela svoje odmeve dopolpne pred malim kazenskim senatom maribor-skega okrožnega sodišča. Na zatožni klopi v razpravni dvorani 53 je sedel Gavro Kom-nenič, ki se je moral zagovarjati zaradi prevare. Pri razpravi je Komnenič zanikal krivdo ter se izgovarjal, da sta se z žup-nikom domnila, da mu bo denar vrnil, ko ga bo imel. Ker pa ga ni imel, tudi ni mogel denarja vrniti, pač pa je objubil, da bo to storil takoj, čim bo dobil denar. Komnenič je bil oproščen vsake krivde in kazni, ker se je v teku razprave iz-kazalo, da je zaprosil za posojilo v dobri veri, da bo mogel izposojeni denar v re-du odplačevati, pa so prišle vmes druge nepravilice, ki so ta njegov načrt onemo-gočile. Razpravo je vodil s. o. s. Lenart, obtožbo je zastopal višji državni tožilec dr. Zorjan.

Predor pod kanalom La Manche

Kanal La Manche, ki loči Anglijo od Francije, je velika ovira za promet med obeh državama. Zato se je že davno spro-žila misel, naj se zgradi pod morjem pre-dor, ki bi tvoril direktno zvezo med An-glijo in kontinentom. Francozi so brez iz-jeme pristajali te ideje, med Angličani je mnenja deljena. Boje se, da bi se le kedaj skozi ta predor ne izvršila invazija sovraž-nih armad. Zadržnikrat je bil predlog za zgradbo predora v debati 1.1930 pred an-gliško zbornico, toda bil je zavrnjen, dasi z majhno večino samo 7 glasov. Danes je razpoloženje v Angliji mnogo bolj ugodno za to zamisel in zopet se je začela agita-cija za njeno izvedbo.

Predsednik francoskega odbora za ta predor je podal zanimivo izjavo o delih za njegovograditev. Po njegovem mnenju bi se delo dovršilo v 5 letih. Predor bi bil dolg 43 kilometrov, od teh bi jih bilo 42 pod morjem. Najprej bi se moral zgraditi ananjši provizorični predor, potem šele bi se ta razširil in izgradil v dva